

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»

1-й семестр, 2024 рік вступу

заочна форма навчання

Галузь знань

01 «Освіта/Педагогіка»

Спеціальність

012 «Дошкільна освіта»

Освітній рівень

магістр

**Назва кафедри
та викладач /
викладачі**

Кафедра дошкільної освіти
Викладач: Гальченко Вікторія Миколаївна
Інформація про викладача на сайті факультету: <https://kdo.pf.udu.edu.ua/>
E-mail: v.m.halchenko@pni.edu.ua

**I. Основна
мета/цілі
навчання**

надання студентам необхідних теоретичних знань та практичних умінь з дитячої психології з подальшим використанням набутих знань та умінь на практиці у процесі взаємодії з дітьми на основі врахування їхніх вікових та індивідуально-психологічних особливостей, розвитку творчого потенціалу, як власного, так і дитячого.

**II. Місце
навчальної
дисципліни в
освітній програмі**

Навчальна дисципліна обов'язкова
Цикл загальної підготовки
Шифр у навчальному плані: ПП2.01

**III. Обсяг
навчальної
дисципліни**

Кількість кредитів	3 кредитів
Загальна кількість годин	90
Лекційні заняття	10
Семінарські/практичні заняття	10
Самостійна робота	80

**IV. Короткий
зміст навчальної
дисципліни**

Змістовий модуль 1. Загальні засади дитячої психології. Психічний розвиток дитини раннього та дошкільного віку в різних видах діяльності.
Тема 1.1 Предмет та основні поняття дитячої психології. Короткий огляд історії та сучасного стану дитячої

психології.

Тема 1.2 Принципи і методи дитячої психології.

Тема 1.3 Періодизація та основні детермінанти психічного розвитку дитини.

Тема 1.4 Особливості розвитку спілкування дитини з дорослими та ровесниками у дошкільному віці.

Тема 1.5 Психологічні особливості побутової діяльності в ранньому та дошкільному віці.

Тема 1.6 Психологічні особливості ігрової діяльності в дошкільному віці.

Тема 1.7 Характеристика образотворчої та конструктивної діяльності дошкільників.

Змістовий модуль 2. Особливості розвитку психічних процесів дитини дошкільного віку та формування особистості дошкільника.

Тема 2.1 Розвиток сенсорно-перцептивної сфери дітей дошкільного віку.

Тема 2.2 Розвиток пам'яті дошкільників.

Тема 2.3 Розвиток мислення дитини від народження до 7 років.

Тема 2.4 Розвиток уяви дітей дошкільного віку

Тема 2.5 Становлення самосвідомості дошкільника.

Тема 2.6 Темперамент та характер у дошкільному віці.

Тема 2.7 Розвиток здібностей дошкільників.

Тема 2.8 Психологічна готовність дитини до системного навчання в школі.

Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку/іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle:<https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=1610>

V. Результати навчання

ПРН 3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів

ПРН 4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН 6. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН 10. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проєкти, написання пресрелізів, есе), оформлення документів, тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи
Підсумковий контроль	екзамен у 2 семестрі

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Якщо навчальна дисципліна завершується екзаменом, максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати впродовж семестру, 60. Максимальна кількість балів за екзамен – 40. Разом – 100 балів.

До початку залікової сесії екзаменаційної сесії (якщо вивчення навчальної дисципліни завершується екзаменом) здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право скласти залік чи екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальні дисципліни повторно на платній основі.

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Якщо здобувач не погоджується з оцінкою підсумкової атестації, він може в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. Положення про організацію освітнього процесу.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щосереди після четвертої пари. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 5 балів;
- 2) реферативні повідомлення, доповіді – 10 балів;
- 3) творчі роботи – 20 балів;
- 4) оформлення документів – 5 балів;
- 5) тренувальні онлайн-тести – 10 балів;
- 6) тестові контрольні роботи – 10 балів.

VIII. Основні інформаційні ресурси

Основна інформація з навчальної дисципліни викладена на освітній платформі Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=1610>

1. Андросович К.А., Гальченко В.М. Розвиток соціальної винахідливості як чинник позитивного ставлення дошкільників до життя. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. №3(94) /ІІІ квартал/ 2024. С. 44-48. [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-44-48](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-44-48)
2. Гальченко В.М. *Психологія дитячої творчості*. Навчальний посібник. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. 132 с.
3. Дуткевич Т.В. *Дитяча психологія: навч. посібник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.
4. Дуткевич Т.В. *Дитяча розвивально-корекційна психологія*. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
5. Дуткевич Т.В. *Дошкільна психологія: навч. посібник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 392 с.
6. Костик Л.Б. *Вікова психологія (курс лекцій для студентів зі спеціальності «Дошкільна освіта»): навч. посібник*. Чернівці, 2018. 116 с.
7. Олійник М.І., Журат Ю.В., Фесун Г.С. *Розвиток та діагностика пізнавальних процесів дошкільника: навчально-методичний посібник*. Чернівці: Родовід, 2019. 176 с.
8. Павелків Р. В., *Дитяча психологія: підручник, 2-ге видання*. Київ: Кондор, 2015. 464 с.
9. Поліщук В.М. *Вікова і педагогічна психологія : навчальний посібник. 4-те вид.* Суми: Університетська книга, 2019. 352 с.
10. Савчин М. В. *Вікова психологія : навч. посіб. 3-тє вид, перероб., допов.* Київ : Академія, 2017. 366 с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти протокол №1 від 27 серпня 2024 р.

